

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na drugi kwartał 1857 od 1go kwietnia do ostatniego czerwca:

na miejscu : : : : 3 zlr. 45 kr.

z pocztą : : : : 4 zlr. 30 kr.

Należytość (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

— 100 —

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

(Przybycie Arcyksiecia Ferdynanda Maxymiliana do Wenecyi. — Powrót wojsk cesarskich z Moldawii i Wołoszczyzny. — Wykroczenia prasy turyńskiej. — Patent swobody w dobywaniu złota i srebra. — Pomiar multafsko-włoskie. — Fortyfikacye i okopy polne.)

Wiedeń, 25. marca. Jego Cesarzewicz. Mość Arcyksięże Ferdynand Maxymilian, generał-gubernator przybył 23. b. m. o godzinie 5. po południu paropływem wojennym „Elisabeth“ do Wenecyi. Po uroczystem przyjęciu u wjazdu do cesarskiego ogrodu lustrował Arcyksięże ustawiona w paradzie załogę, i kazał jej defilować. Potem nastąpiła w apartamentach prezentacya obecnych w Wenecyi tajnych radców, szambelanów, cześników, wysokich stanów, duchowieństwa i wszystkich władz. Wieczorem było świetne przedstawienie w teatrze Fenice.

Gazeta kronsztadzka donosi pod dniem 19. b. m.: „Część c. k. wojsk wraca z Mołdawii i Wołoszczyzny Dunajem, część na Bukowinę a trzecia część na Kronsztad. Pierwsza i druga kolumna, które przechodziły przez nasze miasto, przeprowiły się z łatwością pod Praową, gdyż stan wody był bardzo mały, ale trzecia i czwarta kolumna miały do pokonania liczne przeszkody, jakie stawiały im wezbrane rzeki. W wielu miejscach musiało wojsko brodzić po pas w wodzie; ale przytem wszystkim nie stracono jak tylko kilka karabinów i czaków. Mimo tych trudów jednak było wojsko ożywione najlepszym duchem i szeregiach jego panowała niezakłócona wesołość.“

Litogr. koresp. austr. z dnia 24. b. m. zawiera następujący artykuł:

„Niepodobna nam, jakeśmy już przy innej sposobności wyrzekli, spisywać wszystkie owe zuchwałe gwałcenia pierwszych internacyonalnych względów i obowiązków, jakich się każdego dnia dopuszcza prasa piemontka. Pocztyujemy sobie jednak za powinność publiczną zwracać uwagę na wypadki najbardziej rażące.

Wychodząca w Turynie korespondencya *Correspondance italienne*, zastępująca we wszystkich sprawach tak wewnętrznych jak i zagranicznych politykę teraźniejszego ministerium sardyńskiego, przyczem konsekwentnie i systematycznie znieważa i czerni panowanie Domu Austriackiego w królestwie lombardo-weneckiem, tudzież rządy wszystkich innych Monarchów włoskich, — ta piemontka korespondencya dziennikarska podaje w swym numerze z dnia 14. marca proklamacyę do armii neapolitańskiej, oznajmując tylko nawiasowo na wstępie, że ją otrzymała od swego korespondenta w Neapolu z zapewnieniem, że pochodzi od partyi „Muratystów.“

Domniemany ten dokument wzywa stylem napuszonym znamiennymi frazesami rewolucyjnymi bezpośrednio armię neapolitańską do buntu, do wypędzenia wojsk szwajcarskich, do detronizacyi Monarchy, któremu poprzysięgła wierność, nakoniec do proklamowania „dynastyi“ Murata.

Pochwały, jakeimi w tej odezwie do złamania wiary i do zdrady stanu, hojnie obsypany jest rząd sardyński, zawarta w niej insynuacya, jakoby obalenie prawnie istniejącego tronu królewskiego w Neapolu niewiedziało ani do anarchyi ani do form republikańskich, przeciwnie wyniesienie potomków „nieśmiertelnego Joachima“ na

tron neapolitański poprowadzić ma do ścisłego przymierza z Piemontem „i do oswobodzenia Włoch;“ — wszystko to wskazuje na zupełnie inne źródło aniżeli to, jakie dziennik piemontki przypisuje zbrodniczej odezwie.

Z powołania „wiernego kronikarza“ ogłasza służący piemontkiemu ministerium organ odezwę, która z przyrzeczeniem „ściśłego przymierza“ z Piemontem, usiłuje nakłonić do zdrady stanu armię zaprzyjaźnionego państwa. Niemasz tam ani jednego ustępu, ani jednego słowa na obronienie własnego rządu od podejrzenia nasuwającego się przy czytaniu czegoś podobnego w dzienniku piemontkim, że przynajmniej milezieniem pochwała podburzanie do najprzestępniejszych z wszystkich i tak potępiania godnych rewolucyi, i skłanianie armii do obalenia tronu swego własnego Króla i wodza.

Jak się Austria i rząd jej zapatruje na podobne niekzemne wichrzenia, tego wyrażać niepotrzebujemy. Przytoczony wypadek dowodzi tylko zbyt jasno, jako *szczególnie* do Piemontu, zmieniawszy tylko nazwę krajów, zastosować się dadzą słowa, które jeden z znakomitych mężów stanu ledwie rok temu wyrzekł na konferencyi europejskiej. Słowa te były:

„Zbyteczną byłoby razą mówić, że w owym kraju drukują najobelżywsze, najnieprzyjaźniejsze pisma na kraj sąsiedni i rząd jego, że tam otwarcie podniecają do buntu i skrytobójstwa, że wszystkie owe pisma są jako machiny wojenne wymierzone na spokojność i pokój drugiego kraju ręką nieprzyjaciół społecznego porządku, którzy — silni bezkarnością jakiej doznają pod opieką prawodawstwa tamtejszego — nie tracą nadziei, że w końcu przecież urzeczywistnią swoje karygodne zamysły.“

Do tych słów dodał jeszcze ces. francuski minister spraw zagranicznych hr. Walewski na tem samem posiedzeniu konferencyi paryskiej z dnia 8. kwietnia r. z.:

„Ubolewalibyśmy nad tem gdyby nas stosunki zmusiły wykazać Belgii (— o której wtedy była mowa, luboć rząd wnoszący załobę chlubnie uznawał dobre chęci *tamtejszego* rządu w zapobieganiu ile możliwości nadużyciom) — *ściśłą konieczność zmiany w prawodawstwie*, które niedozwala rządowi *dopełniać pierwszej z powinności internacyonalnych, to jest nienaruszać wewnętrznej spokojności państw sąsiedzkich, ani dopuszczać by ją naruszano.... Jeżeli reprezentanci wielkich mocarstw europejskich tę konieczność z tego samego stanowiska uwzględnią i zdanie swoje w tej sprawie wyjawiają*, tedy spodziewać się, że rząd (belgijski) poparty zdaniem wszystkich rozsądnych ludzi w kraju, zdoła *położyć koniec takiemu stanowi rzeczy; gdyż prędzej lub później stąd powstać muszą trudności a nawet rzeczywiste niebezpieczeństwa*, na których uchyleniu zależeć musi Belgii samej.“

Można przeto mieć przekonanie, że rząd francuski równie potępia autorów jak i tych co rozszerzają podobne pamflety, i zároveň sądzi o prawodawstwie, które codziennie dopuszcza najzuchwalszego naruszania pierwszych powinności internacyonalnych.

Tak też żadnej niemoże ulegać wątpliwości, że inne mocarstwa europejskie stanowczo potępiają haniebne pod opieką sardyńskich ustaw knowane zamachy na spokojność i pokój innych państw włoskich.“

— Patentem cesarskim z d. 24. października 1856, odwołane zostało prawo górnicze zakupować na skarb złoto i srebro wydobywane po kopalniach prywatnych. W patencie powiedziano:

Powodowani zyczeniem podnieść w Naszem państwie kopalnię złota i srebra i zjednostajnić przepisy na wszystkie wyroby górnicze, postanowiliśmy po wysłuchaniu Naszych ministrów i Naszej rady państwa i rozporządzamy jak następuje;

I. Istniejący dotychczas na mocy prawa górniczego obowiązek właścicieli kopalni złota i srebra, ażeby uzyskane w kopalniach swych

złoto i srebro zaraz w pierwszym miesiącu po wydobyciu odstawiali na zakupno do skarbu, równie jak powinność dzierżawców takich kopalni, ażeby wydobyte w szybach złota i srebra rudy oddawali na sprzedaż do hut ces. kr. znosi się, i każdemu właścicielowi kopalni lub płókalni wolno odtąd według upodobania zarządzać swoim uzyskanym kruszcem i rudą.

II. Równocześnie gaśnie istniejący w niektórych powiatach górniczych obowiązek c. k. hut zakupowania na skarb u prywatnych właścicieli kopalni rud i hut zawierających w sobie złoto i srebro, i zakupować odtąd można tylko w drodze umowy z właścicielem jak przy każdej innej prywatnej kopalni i hucie.

III. Do zakupowania w sposób polubowny na skarb górniczych i hutniczych płodów złota i srebra, będą wyznaczone c. k. urzędu, i ustanowione będą ceny, które Nasze ministerium skarbu publicznie ogłosi.

IV. C. k. urzędu górnicze mają z wszelką ścisłością czuwać nad tem, ażeby w myśl §§. 5, 20, 40, 236 powszechnego austriackiego prawa górniczego nikt nie zajmował się górnictwem albo płukaniem złota i srebra, bez upoważnienia ani sobie pozwał bez uzyskanego prawem przywileju lub ażeby się zpod nadzoru i kontroli władz górniczych uchylał.

V. Jak dalece i z jakimi przezornościami ma się odbywać wywóz złota i srebra albo podobnych rud, tudzież produktów z hut za granicę Naszego państwa, oznaczają przepisy celne.

VI. Istniejące przepisy względem prawnej wartości złotych i srebrnych fabrykatów i będące z tem w związku pucyrowanie równie jak inne postanowienia, według których wolno wszystkim za opłatą wyznaczonej należności, przesyłać złoto i srebro w sztabach, w monetach i t. p. do c. k. urzędów mennicznych na obrot w monetę albo na wymianę, zostają niniejszym patentem nieknięte i niezmienione.

Nasze ministerium skarbu poleca jest wykonanie tego patentu.

Oestr. Ztg. pisze: „W księstwach naddunajskich ukończono już pomiary krajowe polecane rozkazem najwyższym. Teraz zaś zajmują się w biurze wojskowym planów i map zestawieniem i rozgatkowaniem. Prace około nich były bardzo wielkie i koszta też nie małe, gdyż od 18 miesięcy zatrudniono niemi przeszło 100 oficerów austriackich. Rząd cesarski postanowił jak słyhać zachować plany te wyłącznie tylko na swój użytek, i które pod względem rozciągłości i kierunku naszej multauńsko-wołoskiej granicy mogą swego czasu wielce się przydać.

Wszystkie mniejsze fortyfikacje i okopy polne, które w ciągu ostatniej wojny wschodniej i pobytu armii naszej w Galicyi wzniesiono, będą zwolna zniszczone i zastąpione obwarowaniami pozycjami według nowego systemu powszechnego, i na których można by się oprzeć silnie każdej armii najeźdźczej. Konieczność wzniesienia kilku miejsc warownych w Galicyi austriackiej, począwszy od Krakowa — okazała się szczególnie roku 1855 i 1856, kiedy to druga armia nasza rozłożona była w Galicyi, i stała niejako w obec armii rosyjskiej zastąpionej całym rządem wojny polskich. W budżecie na rok 1857 wyznaczono ministrowi wojny znaczną sumę na nowe prace fortyfikacyjne należące do systemu obronnego opierającego się na pozycjach w Ołomuńcu i Krakowie.“

Hiszpania.

(Wyjazd generała Prim. — Depesza z 20. marca.)

Dziennik *Epoca* z 16. marca donosi: „Generałowi Prim wyznaczono na odbycie sześciomiesięcznej kary więzienia zamek Galeas w Alicante, z Madrytu posłano mu już potrzebne paszporta do Toledo, z kąd ma udać się bez eskorty na miejsce przeznaczone. Sądzą, że rząd dozwoli mu mieszkać w Alicante.

Depesza z **Madrytu** z 20. marca donosi: Jak utrzymuje dziennik *Journal de Leon Espanol*, postanowił rząd znieść stan oblężenia we wszystkich prowincjach Hiszpanii włącznie z Katalonią. — Zapewniają, że nuncyusz opuścił już Rzym, w powołaniu do Madrytu. Kwestya żywności jest stanowczo załatwiona i nieobudza już żadnej obawy.“

Anglia.

(Rozwiązanie parlamentu. — Proceder wyborów. — Sprawa neapolitańska.)

Z **Londynu** donoszą telegrafem z 21. marca po południu: „Parlament został dziś rozwiązany. W mowie królewskiej powiedziano, że rozwiązanie nastąpiło dlatego, by zasięgnąć sądu publicznego co rokuje kraj o toku spraw publicznych. Parlament zostanie natychmiast zwołany, i Królowa spodziewa się, że wybór padnie na mężów światłych i miłujących kraj, po których mogłaby Jej Mość Królowa spodziewać się szczerzej pomocy w utrzymaniu honoru i powagi korony.

Termin rozpoczęcia nowych wyborów jest dokładnie oznaczony. W hrabstwach nie mogą być przedsiębrane na 6 dni przed ani w 12 dni po ogłoszeniu proklamacji Sheryfa, a proklamację tę wydadzą Sheryfowie hrabstw najdalej we dwa dni po otrzymaniu rozkazu względem rozpisania nowych wyborów. W miasteczkach mają przynależni urzędnicy rozpocząć wybory w przeciągu 6 dni po otrzymaniu tego rozkazu, a przynajmniej na 3 dni przedtem wydać potrzebne ogłoszenie. W trzydzieści pięć dni po wydaniu proklamacji królewskiej może zebrać się nowy parlament. W Anglii i Wali ograniczone jest imienne głosowanie hrabstw na 1 dzień od 8.

godziny zrana do 5. wieczór; w Oxfordzie zaś i w Chambridge (w uniwersytetach) może trwać 5 dni. Tym sposobem może zebrać się nowy parlament w 5 tygodni po rozpisaniu wyborów, to jest około 25. kwietnia. Szkockie i iryjskie wybory mogą trwać aż do zebrania parlamentu, to jest trzydzieści pięć dni.

Korespondencya paryska z 19. b.m. w drugim wydaniu dziennika *Times* donosi: „Rząd otrzymał wczoraj wiadomości z Neapolu. Słyhać, że pojednanie z Francją i Anglią nie tylko jest podobne ale nawet pewne, i wkrótce ma odjechać sekretarz tutejszego ministerium spraw zagranicznych w tajemnej misji do Neapolu.“

Francya.

(Bal u ministra. — Petycyje senatu. — Budżet na rok 1858 przedłożony.)

Paryż, 21. marca. U ministra stanu był wczoraj świetny bal kostiumowy; tańczono od 10. do 4. zrana.

— *Monitor* podaje niektóre wyjątki z raportów senatu o petycyjach i powiada wkońcu: „Oprócz tych petycyi przedłożył senat Cesarzowi na zasadzie 30. artykułu konstytucyi, w ciągu ostatniej sesyi trzy raporta, na których podstawie ułożono trzy ważne projekta ustawy. Pierwszy z nich odnosi się do kodeksu agronomicznego. Podług określonych w senacie prac obejmowałby ten kodeks trzy księgi, odpowiadające trzem głównym oddziałom tego przedmiotu, mianowicie: Zarząd ziemi, zarząd wody i policja polowa. Raport senatu zajmuje się tylko zarządem ziemi, i przeto musi rząd z ułożeniem całego projektu czekać tak długo, dopokąd senat nieprzygotuje i niezłoży wszystkich oddziałów, jakie ma obejmować ten kodeks. Drugi raport senatu zajmuje się losem dzieci powierzonych opiece publicznej i rząd rozważa go w tej chwili. Minister spraw wewnętrznych przedłożył wkrótce Cesarzowi projekt w tej sprawie ważnej, której Jego Mość Cesarz życzy jak najlepszego rozwiązania, tak co do ulepszenia administracyi wewnętrznej jako też pod względem kolonizacyi Algieryi. Trzeci raport na koniec żąda, ażeby dekretem nakazane zostało wzniesienie pomnika na cześć Cesarza i armii. Jakkolwiek ta propozycja senatu wzruszyła wielce Cesarza, niesądzi on przecież, by ciężary państwa mogły zezwolić w tej chwili na znaczne wydatki, jakich wymagałoby urzeczywistnienie tego planu.“

— Ciała prawodawczemu przedłożył rząd na dzisiejszem posiedzeniu projekt budżetu na rok 1858, i wniosek względem wydzierżawienia źródeł mineralnych w Plombieres. — Budżet przedstawia przewyżkę w sumie 20 milionów. Nowy podatek od papierów publicznych oznaczony jest na 14 milionów.

Szwajcarya.

(Instrukcyje posłowi pruskiemu.)

Independance Belge pisze:

„Poseł pruski przy dworze francuskim otrzymał już instrukcyje spodziewane. Jak słyhać, ma się w nich i to zawierać, że Król gotów jest zrzec się praw swych do **Neuenburga** pod tym warunkiem, by tytuł księcia neuenburgskiego pozostał nadal przy jego koronie. Dalej żąda Król pruski, by dochody z dóbr dawniej królewskich wynoszące rocznie około 100.000 franków wypłacono mu przez ciąg lat czterech. Upewniają, że Król J. M. chce sumy te przeznaczyć na wynagrodzenie strat i ofiar poniesionych przez rojalistów, na korzyść których domaga się Król jeszcze oprócz tego amnestyi jeneralnej i gwarancyi przeciw wszelkiemu prześladowaniu lub dokuczaniu rojalistów za ich postępowanie od roku 1848. J. M. Król zrzeka się utrzymania czterech municypalności, lecz natomiast żąda, by zakłady dobroczynne nie były w niczem naruszone.“

Włochy.

(Posiedzenia w izbach turyńskich. — Bandera sardyńska. — Sądy dziennikarskie. — Pobyt dworu cesarsko-rosyjskiego w Nissie.)

Na jednym z ostatnich posiedzeń Izby w Turynie zapytywał p. Casareto z Genuy ministra wojny i marynarki względem formy bandery sardyńskiej. Dostrzeżono bowiem, że niektóre genueńskie okręta kupieckie miały na trójbarwnej chorągwi herb sabaudzki bez przepisanej obwódki niebieskiej, co dało powód rządowi do ponowienia przepisów w tym względzie i wytoczenia procesu tym kapitanom okrętów handlowych, którzy potąd jeszcze trwają w swym uporze. Kilku deputowanych ze skrajnej lewej stawało w obronie przywileju dla Genuy obywatela się bez obwódki niebieskiej, zwłaszcza że to jest barwa sabaudzka i nie należy do żadnej z barw genueńskich lub włoskich. Po dłuższej rozprawie, w której minister wojny oświadczył, że w całym królestwie prawnie nie przypuszczano potąd żadnej innej chorągwi, jak tylko trójbarwną, białą, czerwoną i zieloną z herbem sabaudzkim z obwódką niebieską, przeszła Izba znaczną większością do porządku dziennego i przeciw czemu powstało tylko kilku deputowanych ze skrajnej lewej.

Wydawca odpowiedzialny wychodzącego w **Cagliari** dziennika *Capricorno*, który w dwóch artykułach pod napisem: „Sprawa Gallenga“ i „Agesilao Milano“ umieścił apologię królobójstwa i z tej przyczyny pociągany był sądownie, uznany został od przysięgłych za niewinnego.

Nissa, 11. marca. Hrabia Szuwałow, minister dworu Cesarzowej Matki rosyjskiej, przybył temi dniami z Rzymu, gdzie poczynił rozporządzenia pod pobyt Cesarzowy i kazał przygotować dla niej apartamenty. Cesarzowa Matka opuści Nissę dopiero z początkiem kwietnia, i niewiadomo jeszcze z pewnością, czy Wielka księ-

zna Helena będzie Jej towarzyszyć. Wielka księżna Olga zaś — jak słyhać z pewnością — przepędzi z swym małżonkiem początek lata w Nissie i myśli używać kąpeli morskich, zaleconych jej dla wzmocnienia zdrowia. Wielki książę Konstanty robi prawie codziennie otwartym powozem wycieczki w zachwycające okolice miasta, które z każdym dniem przybierają coraz więcej wdzięku wiosny włoskiej, mają szczególniejszy urok dla cudzoziemca. Godna wspomnienia także, że Wielki książę w ciągu ostatniej podróży swej przez Piemont zwiedzał prócz innych zakładów także fortyfikacje twierdzy Alessandryi z szczególnem zajęciem, dopytując się przytem o rozmaite szczegóły fortyfikacyjne. Ztamtąd udał się na pobojowisko pod Novi, gdzie jak wiadomo marszałek Suwarów stoczył w roku 1799 szczęśliwą bitwę. — Wielki książę zwiedzał z kartą w ręku wszystkie punkta strategiczne i umiał sobie uprzytomnić doskonale ówczesne ustawienie obudwu armii. — Rosyjski generał inżynierji Todtleben, znany zaszczytnie z walki w Sebastopolu przybył teraz do Nissy po krótkim pobycie w Genui, gdzie zwiedzał wszystkie zakłady wojskowe i marynarki. Z Genui zrobił wycieczkę do zatoki Spezyi, która dla szczególnego położenia swego może stanowić najważniejszy port wojenny morza śródziemnego. — Wczoraj mieliśmy tu rodzaj festynu ludu, połączonego z otworzeniem nowego gościńca do Villafranca. Festyn ten miał odbyć się przedwczoraj jeszcze, ale gwałtowny wicher, który miotając kłęby kurzu zrywał chorągwie i namioty, rozproszył publiczność na wszystkie strony. Wczoraj za to mieliśmy przecudny dzień wiosenny i uroczystość tę odprawiono po południu bez najmniejszej przeszkody. — Tutejsza municypalność prosiła Cesarzową Matkę o uświetnienie tej ceremonii swą obecnością, co też dostojna Pani przyrzekła najuprzejmiej. Z uderzeniem godziny 2. przybyła Cesarzowa na plac festynu w towarzystwie Wielkiego księcia Konstantego, Wielkiej księżny Olgi, następcy tronu wirtemburskiego i licznej świty. Syndyk miasta Nissy wyraził w krótkiej przemowie znaczenie tej uroczystości, a potem doręczył Cesarzowej Matce złote nożyczki, ażeby przecięła niemi wyciągniętą nad nowym gościńcem nitkę, co miało być symbolem otwarcia drogi. Potem nastąpiły wysegi gondolierów Nissy, wspinnania się na drzewa, tańce i inne zabawy, którym dostojni goście przypatrywali się z trybuny ozdobionej w barwy narodowe. — Dopiero około godziny 4. odjechała Cesarzowa z swoją świtą, a licznie zgromadzona publiczność zegnała Ją najżywszemi okrzykami radości.

Łasiestwa Maddunajskie.

(Zajęcie nowo-nabytej ziemi hesarabskiej.)

Z **Jas** nadeszła 2. (14.) marca następująca depesza telegraficzna: Oddziały mołdawskiego wojska z bandą muzyczną na czele ruszyły dnia 1. (13.) o jedenastej godzinie przed południem w pochód. O trzeciej godzinie z południa zaczęły się przeprawiać przez Prut i o godzinie czwartej stanęły wszystkie na nowym terytorium Mołdawii. Pochód ten wykonany był w obecności rosyjskich władz znajdujących się w uniformie galowym. Straż pograniczną równie jak urzędników cofnięto o godzinie dziesiątej. W Reni odśpiewał kler na publicznym placu *Te Deum* w języku rumańskim. Wojsko rozstawiono po kwaterach.

Turecja.

(Wiadomości bieżące. — Powołanie poddanych tureckich z Grecyi. — Wymiana pieniędzy papierowych. — Pielgrzymka do Mekki. — Sprawa Kangaroo. — Doniesienia z Smyrny. — Trudności w rekrutacji.)

Doniesienia z **Konstantynopola** otrzymane w Tryeście sięgają po dzień 12. b. m.

W dzienniku *J. de Const.* bierze Porta posta swego w Atenach w obronę i oświadcza, że dopełnił tylko obowiązku swego wzywając rząd grecki do odesłania tych poddanych tureckich do Konstantynopola, którzy wyjechali z Turcyi za paszportami kancelaryi greckiej.

Wysoka Porta oznajmiła poselstwu, że termin do wymiany dawnych kaimów od 10—20 piastrow, przedłużono do 27. kwietnia dla Konstantynopola, a do 12. maja na asygnaty obiegające po prowincyi.

Surré-Emini, który przywodzi corocznej wielkiej karawanie pielgrzymów do Mekki, udał się ze zwykłą uroczystością paropływem rządowym do Skutari, gdzie się pielgrzymi zbierają. Eminowi temu towarzyszy bardzo wielu ulemów wiozących z sobą bogate dary dla grobu proroka.

O pierwszym posiedzeniu komisji, którą mianowano na załobę posta rosyjskiego w sprawie okrętu „Kangaroo“ piszą do *Osservatore Triestino*:

„Dragoman reprezentujący Rosyę obwiniał kilka księżniczek czerkieskich z haremem Sułtana o wspieranie ekspedycji okrętu „Kangaroo“, a mianowicie zaliczeniem znacznych kwot pieniężnych na zakupno broni i amunicyi. Lecz że tym sposobem musiał i to przyznać, jako poselstwo rosyjskie wiedziało już od dwóch miesięcy o zamiarach Mehemet Beja wysłania wyprawy do Czerkasyi, przeto mogła komisja z łatwością odeprzeć wszelką odpowiedzialność rządu tureckiego i winę zrzucić na poselstwo rosyjskie, które zaniedbało wcześniej zawiadomić rząd turecki o tych zamiarach.

Ztemwszystkiem miano na zażalenie dragomana rosyjskiego przytrzymać kilku znakomitszych wojskowych tureckich, a między temi i Ferrad Baszę.

Konzul turecki w Odesie otrzymał polecenie od Porty wysokiej, by za przykładem innych konszłów tamtejszych zatknął herb i banderę rządu tureckiego na swoim pomieszkaniu.

Okręt „Kangaroo“ przywiózł wiadomość o powtórnej — jak utrzymują korzyści odniesianej przez Czerkiesów na pograniczu Abchazyi nad korpusem rosyjskim liczącym do 4000 żołnierza.

Z **Smyrny** donoszą, że admirał francuski, Bouet Villaumez, postanowił wraz z familią swoją przepędzić święta wielkanocne w Jerozolimie.

Z **Tebrydy** piszą z 11. lutego, że w mieście tem przyszło z powodu drożyzny do powstania i że ludność tamtejsza wypędziła z miasta gubernatora, który omal ze nieutracił życia w tym rozruchu.

Z **Kattaro** donoszą do gazety zagrabskiej z 9. b. m.: „Z powodu rekrutacji przyszło w niektórych miejscach Albanii górnej do zamieszania. Około 300 popisowych schroniło się na Czernogórę, inni zaś rabują i mordują na gościńcach.“

Azya.

(Traktat perski z Anglią.)

Traktat zawarty w Paryżu między Anglią i Persyą przedłożony teraz do ratyfikacji obustronnym rządów, napisany jest w języku angielskim i perskim z następującym wstępem:

„W imieniu Wszechmocnego i Miłosiernego Boga. Jej Mość Królowa Anglii i Irlandyi i Jego Mość Szach, którego sztandarem jest słońce, święty, wzniosły, wielki Monarcha, najwyższy Król Królów wszystkich państw Persyi, oboje ozywieni równie szczerem życzeniem, by położyć koniec nieszcześciom wojny, przeciwnej ich przyjaźnym skłonnościom i przywrócić na stałej podstawie przyjaźne stosunki, jakie od dawna istniały między obydwoma szlachetnymi państwami, za pomocą pokoju obliczonego ku dobru i pomyślności obudwu narodów, mianowali pełnomocnikami swymi do zawarcia pożądanego traktatu: Jej Mość Królowa Anglii i Irlandyi wielce szanownego Henryka Ryszarda Karola barona Cowley, para połączonych Królestw, członka wielce szanownej rady tajnej Jej król. Mości, kawalera wielkiego krzyża wielce szanownego orderu Bath, nadzwyczajnego ambasadora i pełnomocnika Jej król. Mości przy dworze Jego Mości Cesarza Francuzów i t. d. — a Jego Mość Szach Persyi, ucieczka wielkości, ulubieniec Króla, Feruk Khana Amecra Oolmark, wielkiego ambasadora wzniosłego państwa Persyi, właściciela król. wizerunku i niebieskiej wstęgi, posiadacza emailowanego pasa z brylantami itd, którzy wymieniwszy swe pełnomocnictwa i uznawszy je ważnemi ułożyli i podpisali zgodnie następujące artykuły:

Tu następują pojedyncze artykuły, zaczynające się zapewnieniem „wiecznej przyjaźni od dnia ratyfikacji traktatu“, tak jak je opisywał Lord Clarendon w parlamencie.

Wkońcu obowiązuje się w tym traktacie rząd perski mianować komisarza, który wspólnie z komisarzem angielskim rozważać będzie wszelkie pieniężne reklamacje poddanych angielskich do rządu perskiego i po zapadłej decyzji wypłaci wszelkie słuszne żądane sumy, a oprócz tego będą ci sami komisarze rozpoznawać także wszelkie reklamacje poddanych Persyi lub innych mocarstw, którzy aż do chwili odjazdu poselstwa angielskiego z Teheranu zostawali pod opieką Anglii.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 25. marca. Wczoraj wieczór 3% renta 70.72½. —

Wczorajsza trzecia konferencja w sprawie neuenburgskiej odbyła się w przytomności hrabi Hatzfeld; Dr. Kern nie był obecny.

Z **Tangeru** donoszą pod dniem 5. b. m.: W Maroko wybuchło powstanie Kabylów; syn Cesarza wyruszył na powstańców. Rezydencja cesarska ma być przeniesiona do Fez.

Genua, 23. marca. Wielki książę Konstanty ma z Villafranca przyplłynąć z swoją flotą i zabawi niejaki czas w tutejszym porcie. — Budowa dwóch fregat wojennych „Maria Adelaide“ i „Duca di Genova“ idzie z pospiechem.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 28. marca. Na naszym wczorajszym targu były następujące ceny w mon. konw.: mce pszenicy (80 $\mathcal{B}$) 4r.33k.; żyta (74 $\mathcal{B}$) 2r.30k.; jęczmienia (65 $\mathcal{B}$) 1r.54kr.; owsa (47 $\mathcal{B}$) 1r.29k.; hreczki 2r.18kr.; fasoli 2r.30kr.; ziemniaków 1r.18kr.; — wiedeński cetnar siana 1r.37kr.; okłotów 30kr.; — sag drzewa bukowego 12r.

Kurs lwowski.

Dnia 27. marca.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	42	4	45
Dukat cesarski	4	45	4	48
Półimperyal zł. rosyjski	8	15	8	18
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	82	15	82	45
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	78	15	78	40
5% Pożyczka narodowa	83	55	84	33

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 24. marca.

		w przecięciu
Obligacye długu państwa	5% za sto 83 ¹ / ₂ 3/8	83 ⁷ / ₁₆
detto pożyczki narod.	5% " 84 ¹⁵ / ₁₆ 7/8	84 ¹⁵ / ₁₆
detto detto	4 1/2% " —	—
detto detto	4% " —	—
detto detto detto	3% " —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	" —	—
detto detto z r. 1839	" 136 ³ / ₄ 137	137
detto detto z r. 1854	" 109 ³ / ₄ 1/2	109 ⁵ / ₈
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5% 96	96
Obl. indemn. Niz. Austr.	5% —	—
detto galicyjskie i węgierskie	5% 79 79 3/8	79 ¹ / ₄
detto krajów koron.	5% —	—
Akcyje bankowe	—	1020
Bankowe listy zastawne 5% z term. wypłaty za 12 miesięcy za 100 złr.	—	—
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	605 608 ³ / ₄	606 ⁷ / ₈
Akcyje austr. Instytut. kredyt. handlu i przemysłu na 500 złr. (30% wpłacone)	265 264 ³ / ₈ 265 ¹ / ₄	265
Akcyje c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 złr. czyli 500 franków — detto na 130 złr. czyli 325 frank.	—	—
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2301 ¹ / ₄ 2312 ¹ / ₂	—	2310
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr. 269	—	269
Akcyje kolei Cesarzowy Elż. na 200 złr.	205 ¹ / ₂	205 ¹ / ₂
Akcyje południowo-póln. niem. kolei komunika- cyjnej na 200 złr.	219 ¹ / ₂	219 ¹ / ₂
Akcyje kolei nadciśnieńskiej na 200 złr.	—	—
Akcyje lomb. wen. kolei żel. na 192 złr.	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 591 595	—	593
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr. —	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 24. marca.

		w przecięciu.
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	104 ¹ / ₄	104 ¹ / ₄ uso.
Berlin za 100 tal. prus.	—	3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl. 103 ³ / ₈ 1/4	—	103 ¹ / ₄ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	120 ¹ / ₄	120 ¹ / ₄ 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	77 76 ³ / ₄	76 ⁷ / ₈ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	2 m.
Londyn za 1 funt. sztrł.	10-9 8 ¹ / ₂ 9 l.	10-9 3 m.
Lyon za 300 franków	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	103 ¹ / ₂ 3/8	103 ³ / ₈ 2 m.
Marsylia za 300 franków	120 ³ / ₈ 5/8	120 ³ / ₈ 2 m.
Paryż za 300 franków	121	121 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	267	267 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	T. S.
Cesarskie dukaty	7 ³ / ₈	7 ³ / ₈ Agio.
Dukaty al marco	6 ³ / ₄	6 ³ / ₄ Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 27. marca.

Oblig. długu państwa 5% 83¹/₁₆; 4¹/₂ 73³/₄; 4% —; 4% z r. 1850 —; 3% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 139⁹/₁₆; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1017. Akcyje kolei póln. 2306¹/₄. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 599. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomtowego à 500 złr. 622¹/₂ złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 104¹/₂ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 103³/₈ 2 m. Hamburg 76³/₄ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 9¹/₂. 2 m. Medyolan 103³/₈. Marsylia —. Paryż 121¹/₄. Bukareszt 268. Konstantynopol 457. Smyrna —. Agio duk. ces. 7³/₈. Pożyczka z r. 1851 5%

lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 79¹/₈. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 109⁵/₈. Pożyczka narodowa 84¹¹/₁₆. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 267. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. marca.

PP. Barth Józef, s. k. kapitan, z Dembicy. — Czarnowski Jacenty, z Nierwerki. — Holland-Gründenfels Józef, z Stuposian. — Niezabitowski Włodzim. z Uherzec. — Papara Henr., z Zubomostów. — Raciborski Edw., z Czortowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. marca.

Hr. Wodziecki Kaz., do Hołhocza. — Br. Brunicki Piotr, do Lubieńca. — PP. Homolacz Edward, do Gnojnika. — Matlachowski Józef, do Dubia. — Münter Hieronim, c. k. oficer w armii, do Waniowa. — Gäertig Alexander, do Dembicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 26. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
7. god. zrana	325.70	+ 0.6°	90 3	wschodni	silny	pochmurno
2. god. popoł.	326.40	+ 2 3°	82 6	"	"	"
10. god. wiecz.	325.90	0 0°	94 8	"	"	"

T E A T R.

Dziś: opera niemiecka: „Ernani.”

Jutro: Koncert pożegnawczy Alexandra Boguckiego i komedia niem.: „Schildwache Tod und Teufel.”

W poniedziałek 30. marca: Przedstaw. polskie: „Nowy rok” i „Sposób poprawienia mężów.” Występ gościnny pani Aszpergerowej.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 30. marca: Wyzdierżawienie dóbr Dydiatyczne w Przemyślu. — Licytacja na dostawę żywności dla wojska w Niemirowie.

Dnia 31. marca: Licytacja ruchomości po Apolinarze Jaroszyńskim w Łopatynie. — Licytacja na dostawę żywności dla wojska w Magierowie.

Dnia 1 kwietnia: Wyzdierżawienie głównej trafiki tytoniu w Brzeżanach.

Dnia 2. kwietnia: Wyzdierżawienie prawa propinacyi na dobrach kamealnych w Stanisławowie.

Dnia 3. kwietnia: Licytacja na dostawę materiału do budowy promów w Przemyślu.

Dnia 16. kwietnia: Licytacja dóbr Biała w Tarnopolu.

KRONIKA.

Wkładka na Zakład ślepych zebrana za staraniem pana Franciszka Adamskiego, Assesora tego zakładu. (Dalszy ciąg Ob. nr. 66. Gaz. Lw.)

Złożyli: Wna Zionkowska dukata w złocie czyli 4r. 40kr., Elewki zakładu edukacyjnego Wnej Zionkowskiej 7 dukatów i 14r. banknotami razem 46r. 40kr.; imks. Skibiński proboszcz 3r.; Wny. Cybulski Adam 5r.; imks. Pertak proboszcz 2r.; Komarnicki Ludwik 5r.; Bertolino 2r.; Pasynkowski Tomasz 5r.; Weltze dyrektor poczty 2r.; Boulard 4r.; imks. Krassowski 3r.; jw. hr. Mniszek 10r.; W. Kabat 3r. — Razem 95r. 20kr., do tego ze składkę poprzedzających 779r. 10kr. — Ogółem 874r. 30k. (Dalszy ciąg nastąpi.)

We Francyi wyszła niedawno statystyka więzień i karnych zakładów na rok 1855. Jeneralny inspektor więzień, który do tej statystyki dołączył sprawozdanie, skreślił z największą starannością wszystkie z ostatnich pięciu lat wykazane szczegóły, osobiście co się tyczy ludności w domach centralnych. Podczas całego dwudziestoletniego peryodu od 1830 po 1850, nie przewyższała nigdy liczba 18.440 i powiększyła się ledwie o 600 ludzi. Przeciwnie zaś w pięcioletnim peryodzie od 1851—1855 podniosła się na 22.630; największa liczba przypadła na rok 1855. Liczba osadzonych powiększyła się w daleko większym stosunku niż cała ludność Francyi, która się w całym tym peryodzie tylko o 250.000 podniosła. Ta wielka liczba osadzonych wywołała założenie nowych więzień i powiększenie starych. Podczas gdy w roku 1847 mogły domy centralne dysponować tylko 17.960 placami, mają teraz nie mniej, jaa 21.500 placów.

— Dziennik „Overland-Register“ w Hongkongu podaje spis tytułów, urzędów i godności cesarskiego komisarza w Kantonie, który wstawił się temi czasy. Co do nazwiska jego podanego w dzienniku tym znakami chińskimi, powiemy

tyle tylko, że zazwisko to wymawia się w narzeczu kantonjskim jak angielska zgłoska Cep, a w narzeczu szanghajskim jak Yih; ale europejscy urzędnicy i oficerowie w Hongkong zowią go najczęściej Yeh, i z tą nazwą też przejdzie zapewne w potomność. Tytuły i godności Jego Excelencyi komisarza Yeh są: Żółty strażnik mniemanego następcy tronu; wielki kanclerz tajnej rady, prezydent bióra wojennego; cesarski komisarz i jeneralny gubernator obudwu Kwan-gów, naczelnicy komendant; administrator podatków; i dziedziczny baron pierwszej rangi.

Przewodnik lwowski.

Wydane w osobnej broszurce objaśnienie przyrządzania Wiatropieców wynalazku księdza Stefana Podlaszeckiego członka Towarzystwa galic. gospodarskiego, jest do nabycia w kancelaryi komitetu c. k. Towarzystwa gospodarskiego i w kancelaryi domu narodowego ruskiego we Lwowie, tudzież w konsystorzu grecko-katolickim w Przemyślu.

Dodatek tygodniowy Nr. 13.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Zamknięcie rachunku galicyjskiej kasy oszczędności z dnia 31. grudnia 1856.
 - a) Głos jw. Nadkuratora Kazimierza hrabi Krasickiego na zagajenie posiedzenia.
 - b) Sprawozdanie dyrekcji.
 2. Górale galicyjscy, w pierwszej połowie naszego stulecia. (Dokończ.)
 3. Radowce. Dokuwent z r. 1520.
- Nadanie biskupstwa radowieckiego.